

Glädje - Kunskap - Gemenskap

En novemberdag vid Tåkern

Foto: Bengt Löfstrand

Program Ht 2024

Hemsida: orebrosu.se

E-post: orebrosenioruniversitet@gmail.com

Ordförande har ordet ...

Sommarlov!

Vi får ett tillskott av sol o värme. Förhoppningsvis kommer det att resultera i ny energi. Hösten är en ypperlig årstid för att åter ta upp sina kulturella och andra sociala aktiviteter. Vårt breda program av föredrag, cirklar och utflykter är tänkt som en utmärkt ingrediens för ett gott liv!

Glädje, kunskap och gemenskap är det sammanhållande mottot för det utbud som du finner i höstens programkatalog. Lite mer musik och en resa till Riksdagen och det nyöppnade Nordiska museet är nyheter som kan locka.

"Gå gärna på föreläsningar med olika innehåll" föreslår en åldringsforskare. Det är bara att hålla med! På våra traditionella månadsmöten och andra föreläsningar finner du en bred palett av kända och okända teman. Jag puffar gärna också starkt för ett planerat besök på SCB här i Örebro. Boka gärna tidigt - begränsat antal besökare!

Hjärtligt välkommen att delta i höstens spännande och varierade aktiviteter!

Åke Olofsson, ordf.

Örebro Senioruniversitet – ÖSU – är en förening för seniorer som är intresserade av att lära nytt. Föreningen bygger på ideell verksamhet och är politiskt, fackligt och religiöst obunden. Vi välkomnar alla som fyllt 60 år och personer yngre än 60 år som uppbär pension av något slag samt make/maka eller sambo utan åldersgräns.

Mottot "För seniorer, av seniorer" pekar på att vi med gemensamma ideella insatser driver verksamheten och på så sätt bygger broar mellan yrkesliv och seniorliv.

I Sverige finns ett 30-tal senior-/pensionärsuniversitet och de flesta har, som vi i Örebro, samverkan med universitet eller högskola. Det innebär att programutbudet har fokus på begreppet **bildning**. *Inga krav på förkunskaper eller tentamina.* Verksamheten leds av en styrelse med en programkommitté som ansvarar för programinnehållet.

Verksamheten bedrivs i samarbete med Folkuniversitetet i Örebro.

Medlemskap

Medlemskap krävs för att delta i föreningens aktiviteter. Årsavgiften är 300 kr för 2024 och då ingår *fritt inträde till nio månadsmöten inkl. em-fika*. Du kan, i mån av plats, ta med en gäst på ett månadsmöte. *Denne betalar då 150 kr vid entrén med Swish.*

Hösten 2024

Du som ännu inte är medlem har möjlighet att **bli det genom att betala 200 kr** och få fritt inträde till höstens fyra månadsmöten inkl. em-fika samt möjlighet att anmäla dig till alla övriga aktiviteter som beskrivs i denna katalog. Du får också katalogen för vt 2025 hemsänd i december.

Gå in på vår hemsida, orebrosu.se, välj *Bli medlem* och följ anvisningarna. Frågor? Kontakta medlemsansvarig Åke Jöneby, 070-569 97 99.

Vi följer dataskyddsförordningen, GDPR, med regler om hur man får behandla personuppgifter. Inga uppgifter delas med externa intressenter, se vår hemsida.

En olycksfallsförsäkring i Folksam gäller vid deltagande i föreningens verksamhet. Som medlem har du dessutom 10% rabatt på Folkuniversitetets ordinarie kurser. För att få del av rabatten, v.g. ring FU, 019 - 760 32 34.

Anmälan till samtliga aktiviteter görs på vår hemsida orebrosu.se

OBS. Första anmälningssdag är måndagen den 17 juni. Medlemsavgiften för 2024 ska vara betald. Om inte, så kommer den att påföras tillsammans med kursavgiften för aktiviteten. Plats ges i turordning. Om aktiviteten redan är fulltecknad sätts du på väntelista. Om du inte har tillgång till anmälan via vår hemsida, ring Folkuniversitetet (FU) 019 - 760 32 34, som öppnar kl. 9.00.

Betalning kursavgifter

I samband med anmälan på hemsidan får du möjlighet att välja hur du vill betala, helst med Swish men också med Bankgiro. Du kan göra det direkt och sedan är det klart eller vänta till sista betalningsdag, som är en vecka före kursstart. Du får en betalningspåminnelse två veckor före kursstart. Obs. Ingen kallelse skickas ut.

Så här får du mer överblick ...

Om du vill ha överblick över dina anmälningar/betalningar rekommenderas du att gå in på minaaktiviteter.se och öppna ett konto. Välj *Ny användare* (näst sista raden under Inloggning). Följ sedan anvisningarna och välj användarnamn och lösenord. När kontot väl är registrerat går du i fortsättningen bara in på samma adress minaaktiviteter.se och loggar in med ditt användarnamn.

Du ser de aktiviteter som du redan är anmäld till och om de är betalda. Du kan också enkelt anmäla dig till fler aktiviteter utan att ange personuppgifter varje gång.

Avanmälan

Det är viktigt att du avbokar **senast dagen före** arrangemanget äger rum. Enklast gör du det genom att skicka ett mail till avboka@orebrosu.se och anger ditt namn och vilken aktivitet som du avbokar. Du kan också ringa FU, 019 - 760 32 34. Ev. redan erlagd avgift kommer dig automatiskt tillgodo för någon annan aktivitet. Om du vill ha återbetalning måste du meddela det.

Vid **resor** gäller speciella regler. Se information vid resp. aktivitet.

Frälsningsarmén,
Kungsgatan 24

Senioruniversitetets månadsmöten med föredrag äger normalt rum i **Frälsningsarmén, Kungsgatan 24** första onsdagen i varje månad kl. 14.00. **Fri entré** för medlemmar. Hörselslinga ligger i mitten av lokalen. **Efter föredraget serveras eftermiddagsfika utan kostnad.**

Ingen anmälan. Du kan, i mån av plats, ta med en gäst på ett månadsmöte. *Denne betalar då 150 kr vid entrén med Swish.*

Onsdagen den 4 september kl. 14.00

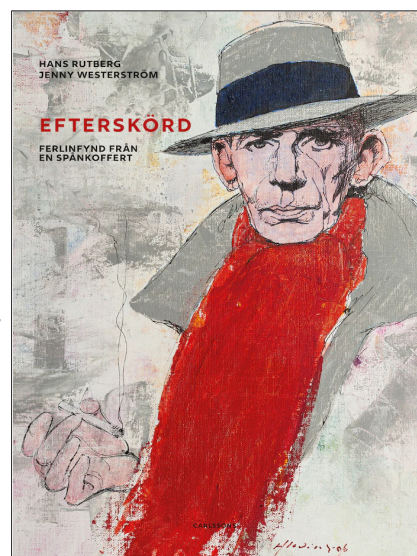
I Ferlins fotspår

Nils Ferlin -
staty av K G Bejemark utanför
Klara k:a i Stockholm
Foto: Åke Olofsson

Nils Ferlin var och är ett av den svenska litteraturens och visskattens stora namn. Förutom i dikt-samlingarna möter vi hans dikter också i tonsättningar, i sånger vid bröllop och i dödsannonser. Hans ämnen och språk är genuina; de har en oväntad blandning av allvar och lek, av tidlöshet och mänsklig ensamhet. Dikterna är allmängiltiga och människor känner igen sig i hans texter. Han är ständigt modern.

Vi kommer presentera bildbiografen *Efterskörd - Ferlinfynd från en spånkoffert* som handlar om delar av Ferlins verk som hittills varit dolda och nu återfunnits i spånkoffertar, resväskor och kartonger på släktingars vindar och i källare, men också i olika arkiv. Här finns texter som aldrig kom med i hans dikt- och vissamlingar, exempelvis prosastycken, brev till och från Ferlin, men även fotografier, teckningar och restaurangmenyer med diktutkast.

Hans Rutberg och Kristina Söderlind Rutberg är båda läkare. Hans mormor Lisa var Nils Ferlins storsyster och Hans har tillsammans med Ferlinexperten Jenny Westerström och hustrun Kristina sammanställt boken Efterskörd.

Programansvarig: Ulf Jorner

Onsdagen den 2 oktober kl. 14.00

"Ursäkta vad sa Du?"

Om hörsel, hörselnedsättning och behandling

Hörselnedsättning är en folkhälsosjukdom och ca 14% av befolkningen har hörselnedsättning som kan behöva behandling. Bland pensionärer är förekomsten ca 70%. Om den inte behandlas med t.ex. hörapparater och hörselrehabilitering relativt tidigt så ökar risken för allvarligare demensutveckling.

Föredraget kommer att ge en förklaring av hörselsystemet samt orsaker till hörselnedsättning och tinnitus för att avslutas med behandling idag och imorgon.

Claes Möller är professor emeritus vid Örebro universitet och överläkare i Öron-Näsa-Halssjukdomar och audiologi. Hans forskning rör genetiska orsaker till hörselnedsättning, dövblindhet samt hörselrehabilitering och cochleaimplantat.

Programansvarig: Lovisa Olsson

Onsdagen den 6 november kl. 14.00

Med och mot: Kvinnors krav, politiska reformer och jämställdhetens kritiker

Under lång tid har kvinnor ställt krav på politisk representation, ekonomiskt självbestämmande och kroppslig integritet. I Sverige och runt om i Europa har politiker snappat upp kraven och omformulerat dem till olika reformer för ökad jämställdhet. Även om kvinnorna inte alltid har varit nöjda med reformerna, så har de lett till fler kvinnor i politiken, barnomsorg, föräldraförsäkring, rätt till abort och olika försök att stoppa mäns våld mot kvinnor.

En rapport från jämställdhetsmyndigheten visar dock att för första gången på 30 år så ökar klyftan mellan kvinnors och mäns obetalda arbete. Rapporter visar att unga män i Sverige inte längre tycker att jämställdhet är så viktigt och kritiken mot jämställdhetsreformer växer både i Sverige och i andra europeiska länder. Hur kan kvinnor påverka sin livssituation genom att ställa krav på politiker? Vad betyder kritiken mot jämställdhet och går vi mot mer ojämställda tider igen?

Maria Jansson är professor i genusvetenskap vid Örebro universitet. Hennes forskning handlar om kvinnors villkor i samhället och hur politiken bidrar till att forma och förändra dessa villkor samt hur kvinnor själva genom politiska handlingar bidrar till förändring.

Programansvarig: Lovisa Olsson

Lokaler och funktionsnedsättning

ÖSUs strävan är att så stor del av verksamheten som möjligt bedrivs i lokaler som möjliggör för alla våra medlemmar oberoende av olika funktionsnedsättningar att delta.

Alla månadsmöten uppfyller sådana krav. Undantag från vår övergripande strävan anges alltid tydligt i vår programkatalog.

Vänligen läs information vid aktuell aktivitet.

Onsdagen den 4 december kl. 14.00

AI och framtidens arbetsliv

Kommer AI-tekniken göra att många jobb försvinner? Teknik har ofta utmanat jobb. Det som är nytt med AI är att den kan användas för att utföra kognitiva arbetsuppgifter. Med AI:s intåg kan därför även tjänstemannajobb potentiellt automatiseras men AI kan också vara ett verktyg för tjänstemännen. Riskerar vi hamna i en situation med allt färre jobb och en allt högre arbetslöshet på grund av AI-tekniken – så kallad teknologisk arbetslöshet? Och riskerar vissa grupper av anställda påverkas mer negativt än andra?

Den här föreläsningen diskuterar vad AI och ett jobb är samt sammanfattar vad forskningen säger om AI och framtidens arbetsmarknad.

300 000 jobb kommer påverkas av AI

DN 2024-04-11

Gillrade AI-fälla – satte dit fuskande studenter

SvD 2024-03-29

Magnus Lodefalk är docent och lektor i nationalekonomi vid Handelshögskolan, Örebro universitet. Han har bl.a. initierat forskningslaboratoriet AI-Econ Lab där man studerar hur snabba framsteg inom artificiell intelligens (AI) förändrar arbetsmiljön, speciellt för tjänstemän och i servicenäringar.

Programansvarig: Lovisa Olsson

Tisdagen den 10 september kl. 16.30 - 18.30 (obs. tiden)

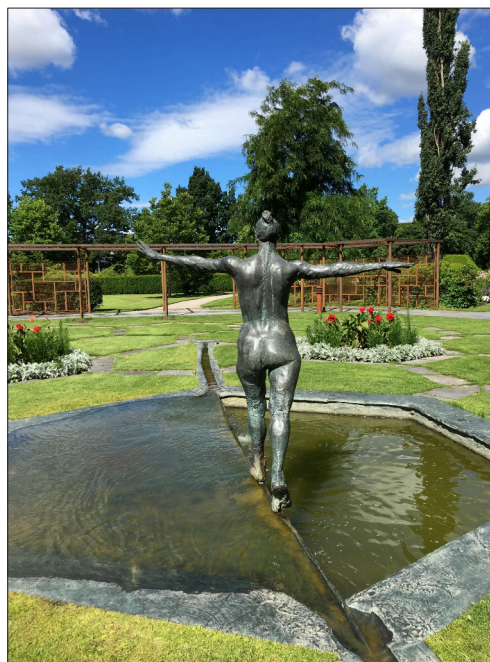
Skulpturvandring i Stadsparken

Följ med på en spännande konsthistorisk resa bland Stadsparkens många skulpturer. Tillsammans betraktar och diskuterar vi vad de föreställer och hur de kom till. Vi lär oss mer om allt från olika konststilar till vad skulpturerna kostar och hur man resonerade kring val av material och placering. Turen börjar vid Stadsparkens allra första konstverk från 1958 och fram till 1970-talet. Vi tar oss tid för samtal och frågor om den offentliga konstens förutsättningar och syfte.

Resonans av Arne Jones, 1958

Foto: Bengt Löfstrand

Balans av Richard Brixel, 1985

Foto: Bengt Löfstrand

Fredric Skargren är doktorand i informatik vid Handelshögskolan på Örebro universitet och arbetar som analytiker på myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Han har skrivit och gett ut boken "Konst i det fria – Skulpturerna i Örebro Stadspark" (2020) och skriver om offentlig konst för Nerikes Allehanda. Fredric har också konstvandringar i Stadsparken och har tidigare studerat historia, sociologi och konstvetenskap.

Samling: Vid skulpturen *Resonans* strax efter ingången till Stadsparken vid Kanalvägen/Floragatan

Min. 15, max. 30 deltagare

Kostnad: 100 kr

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

För mer information, kontakta Katarina Sondell
070-516 35 75

Konstcirklar

Peter Ekström, f.d. rektor på Örebro Konstskola, håller i två konstcirklar, vardera med fem tillfällen.

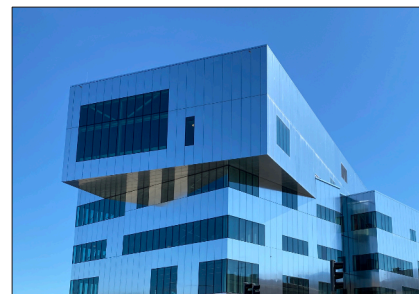
Lokal: Kulturkvarteret, Samklängen 4 vån., Fabriksgatan 4

Min. 20, max. 50 deltagare i varje kurs

Kostnad: 600 kr per kurs

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

Under pausen finns möjlighet att köpa fika i Kulturbistron.

*Kulturkvarteret,
Fabriksgatan 4 (hiss finns)
Foto: Bengt Löfstrand*

Konst 1 - Samtidigt, på en helt annan plats ...

Många av oss vet ungefär vad som hände i konsthistorien vid olika tillfällen – Cheopspyramiden byggdes 2600 f Kr, Fidias började hugga skulpturerna på Parthenontemplet 447 f Kr, 1503 målade Leonardo Mona Lisa och 1907 var Picasso färdig med Flickorna från Avignon. Men vad hände samtidigt i Mexiko, Kina och södra Afrika?

Peter Ekström gör, under fem föreläsningar, konsthistoriska tvärsnitt genom alla kontinenter utifrån några givna tidpunkter. Det blir ett stycke jämförande konsthistoria.

Tisdagar kl. 10.00-12.00: 17/9, 1/10, 15/10, 5/11, 19/11

Foto: Bengt Löfstrand

Konst 2 - Fantastiska fantasier

Konsten har använts för att avbilda verkligheten. Men den kanske är ännu bättre på att gestalta det som inte finns – framtiden, andra världar, sagofigurer, önske- drömmar och mardrömmar. En av konstens stora möjligheter är att hitta på, fabulera och gestalta det okända. Från allra första början har detta varit ett av konstens huvudspår. Vi undersöker hur det ser ut och vart det leder. Det blir en liten egen uppgift och fem föreläsningar av Peter Ekström.

Tisdagar kl. 10.00-12.00: 24/9, 8/10, 22/10, 12/11, 26/11

För information om konstkurserna, kontakta Åke Jöneby, 070-569 97 99

Läsecirkel facklitteratur

Vi samlas kring olika böcker och diskuterar deras innehåll. Inriktningen är facklitteratur såsom historia, biografier, klimat, miljö och andra aktuella nutidsfrågor. Deltagarna fattar gemensamt beslut om terminens böcker (utom den första, se nedan).

Min. 8, max. 12 deltagare per cirkel.

Kostnad: 200 kr per läsecirkel + kostnad för böcker

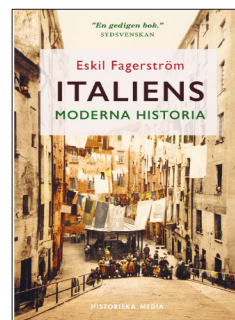
Anmälan/betalning via vår hemsida orebro.su.se, se sid. 3

Facklitteratur måndag i Örebro

För mer information,
kontakta Ulf Jorner,
070-661 66 55,

eller
Åke Olofsson,
070-636 60 55,

Boken *Italiens moderna historia* av Eskil Fagerström är en lättläst, men samtidigt gedigen bok, som kan passa inför höstens cirkel. Italien, som den nation vi känner idag, är naturligtvis präglad av sin långa historia, men samtidigt en ung nation som präglas av politisk populism och ekonomiska problem.

Eskil Fagerström fyller en kunskapslucka om nutida Italien skriver Kristina Kappelin, känd reporter från radio och TV. Boken, som är utgiven på Historiska Media och finns i pocket, ska deltagarna ha läst till första mötet.

Måndagar kl. 14.00-16.15: 16/9, 14/10, 11/11, 2/12

Cirkelledare: Ulf Jorner, 070-661 66 55

Lokal: Folkuniversitetet, Drottninggatan 38, Örebro

Facklitteratur måndag i Lindesberg

För mer information,
kontakta Ingalill Senneryd,
070-520 73 48,
eller
Birgitta Emander,
070-241 08 74,

Höstens första bok blir *Finlands svenska historia* av Martin Hårdstedt, utgiven 2023 av Natur och Kultur. Hur ser Finlands svenska historia ut? Är det politiken, makten, språket eller kulturen som väger tyngst? I dag är oftast språket i fokus när det gäller de svenskspråkigas identitet i Finland, men historiskt sett har till exempel hembygd, klass eller vem man svurit trohet till varit viktigare. Finlands svenska historia är inte bara en del av Finlands historia, utan lika mycket en del av Sveriges historia. Cirkeldeltagarna ska ha läst boken inför det första mötet.

Måndagar kl. 10.00 – 12.00: 9/9, 7/10, 4/11, 2/12

Cirkelledare: Ingalill Senneryd, 070-520 73 48

Lokal: Biblioteket, Lindesberg

Läsecirkel skönlitteratur

Vi läser böcker som vi väljer efter deltagarnas förslag (utom första boken, se nedan). Under träffarna delger vi varandra våra intryck och upplevelser av böckerna och samtalar om det vi tagit fram om böckerna och författarna.

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.
För mer information, kontakta resp. cirkelledare.

Läsecirkel onsdag

Onsdagar 28/8, 25/9, 23/10, 20/11, 11/12
Tid kl. 10.00-11.30 (Obs!)
Cirkelledare Liv Sand, 070-675 62 37
Lokal Folkuniversitetet, Drottninggatan 38
Kostnad 200 kr + kostnad för böcker
Min. 8, max. 12 deltagare

Läsecirkel fredag

Till första mötet ska deltagarna ha läst *Sällskapet* av Christina Hesselholdt, Natur & Kultur.

Fredagar 30/8, 20/9, 11/10, 1/11, 22/11, 13/12
Tid kl. 10.00-11.45
Cirkelledare Christer Håkanson,
070-655 79 57
Lokal Folkuniversitetet, Drottninggatan 38
Kostnad 200 kr + kostnad för böcker
Min. 8, max. 10 deltagare

Läsecirkel tisdag - digitalt med Zoom

Detta är läsecirkeln för dig som inte lätt kan ta dig in till centrala Örebro för varje sammankomst. För dig som bekvämt vill sitta hemma i den egna fåtöljen med datorn och diskutera litteratur, eller ibland befinner dig utomlands. Du får via epost en länk som lätt tar dig till en gemensam träffpunkt på Zoom. Du behöver internet-uppkoppling och en dator med kamerafunktion, mobiltelefon eller en iPad. Vi läser de böcker vi kommer överens om tillsammans. Till första mötet ska deltagarna ha läst *Vägen till Klockrike* av Harry Martinson, Bonniers Förlag.

Tisdagar 27/8, 17/9, 15/10, 29/10, 3/12, 17/12
Tid kl. 14.00-16.00
Cirkelledare Carin Melin, 070-583 87 06
Lokal: Zoom
Kostnad 100 kr + kostnad för böcker
Max. 8 deltagare

Musikcirkel - En musikalisk resa vid tre tillfällen

Vi färdas genom kulturella landskap

Ciceroner: *Kjell Nytting, Lars M Andersson och Jacob Nordin*

Tisdagen den 8 oktober kl. 14.00-16.00

En tid i förändring 1890 – 1920, europeisk kultur under en omvälvande period i Europas historia, med utgångspunkt från städerna Wien och Paris. Kjell och Lars ger personliga reflektioner om den tidens utveckling inom konst, musik, litteratur, poesi, arkitektur. Musikaliska illustrationer spelas upp och konstverk visas.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Tisdagen den 5 november kl. 14.00-16.00

När kulturen spirade i drömfabrikernas land

Personliga reflektioner över kulturen i USA under första delen av 1900-talet. Efter inbördeskriget och slaveriets upphörande började en tid av stora befolkningsomflyttningar i USA. Flyttlassen gick både västerut och norrut, och präglade den kulturella utvecklingen i stor utsträckning. Även denna gång talar vi om musik, konst, litteratur, poesi, arkitektur m.m.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Kjell Nytting har tidigare haft en lång karriär som klarinettist i Svenska Kammarorkestern och är nu ordförande för Svenska Kammarorkesterns vänner. Favoritstad: Wien

Lars M Andersson, tidigare verksam inom en rad yrkesområden, bidrar med ett entusiastiskt kulturintresse. Favoritstad: Paris

Onsdagen den 11 december kl. 14.00-16.00

Franska sånger/chansons françaises

Nu blir det live-musik! Trion Stories utforskar det som vi nu kallar *chansons françaises* och tolkar sånger av Charles Aznavour, Jacques Brel, Barbara, George Brassens med flera. Dessutom berättar vi lite om deras liv och tar er med på en resa till Paris.

Lokal (OBS): Kulturkvarteret, Akustiken, 1 vån.,
Fabriksgatan 4

Jacob Nordin (bas och sång), **Kjell Nyttning** (klarinett) och
Lars M Andersson (gitarr och sång).

Jacob och Lars har musicerat tillsammans under 20 års tid. Det har blivit ett stort antal konserter, på Musikvalvet i Gamla stan i Stockholm och andra scener företrädesvis i Stockholm och i Örebro län. För ett par år sedan anslöt Kjell till gruppen, som under de senaste åren har givit välbesökta konserter i Kumla, Hallsberg och Brevens Bruk.

En anmälan till alla tre gångerna.

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

Lokal: Frälsningsarmén (8 okt, 5 nov)
Kulturkvarteret (11 dec)

Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 300 kr för alla tre gångerna.

Då ingår em-fika i okt & nov. I dec finns möjlighet att köpa fika.

För mer information, kontakta Synnöve Borup
070-302 25 72

Filmcirkel

En cirkel för dig som är intresserad av filmens historia och de filmiska uttrycksmedlen. Temat för höstens cirkel är film från Centraleuropa och till den första sammankomsten ska du ha sett *Ida* från 2013 av den polske regissören *Pawel Pawlikowski*. För att delta måste du ha lånekort på biblioteket och kunna se filmerna hemma innan vi träffas. Du ser filmen genom att logga in på bibliotekets hemsida *bibliotek.orebro.se*, gå till E-biblioteket, låna film. Där finns utförliga instruktioner. Filmen som du lånar visas strömmande, vilket innebär att du måste vara uppkopplad när du tittar. Lånetiden är 48 timmar, men det går att göra omlån. Vid den efterföljande sammankomsten fördjupar vi oss i filmen och dess historia.

Min. 8, max. 14 deltagare

Anmälan/betalning via vår hemsida *orebrosu.se*, se sid. 3.

För information om filmcirkeln, kontakta Göran Olofsson, 019 - 31 25 73 eller 070-272 00 61

Torsdagar	12/9, 10/10, 7/11, 5/12
Tid	kl. 14.00-16.00
Cirkelledare	Göran Olofsson, 019-31 25 73
Kostnad	200 kr
Lokal	Folkuniversitetet, Drottninggatan 38

Tittarcirkel

Före träffarna ser vi en aktuell film på bio, som vi tillsammans bestämt vid föregående sammankomst. Under träffarna delger vi varandra våra intryck och upplevelser och samtalar om detta.

Vår cirkelkoordinator väljer första filmen vi skall se och förbereder ett fördjupande material om den. Under de följande träffarna kommer denna förberedelse att fördelas ut bland villiga cirkeldeltagare som sedan leder samtalet tillsammans med vår cirkelkoordinator.

Min. 8, max. 16 deltagare

Anmälan/betalning via vår hemsida *orebrosu.se*, se sid. 3.

För information om tittarcirkeln, kontakta Bengt Sjödin, 070-335 71 40

Torsdagar	19/9, 3/10, 31/10, 21/11, 12/12
Tid	kl. 14:00-16:00
Cirkelkoordinator	Bengt Sjödin, 070-335 71 40
Kostnad	200 kr + kostnad för biobesök
Lokal	Folkuniversitetet, Drottninggatan 38

Onsdagen den 18 september kl. 14.00-16.00

Livsstilens betydelse för ett hälsosamt åldrande

Föredraget handlar om betydelsen av livsstilsfaktorerna fysisk aktivitet och matvanor för ett hälsosamt åldrande med exempel hämtade från aktuell forskning. Bland annat redovisas forskning om hur mängd och mönster av fysisk aktivitet och stillasittande påverkar vår fysiska hälsa, samt hur mycket fysisk aktivitet som rekommenderas för en god hälsa hos äldre.

Även matens betydelse för hälsan med fokus på hälsosamma matmönster tas upp utifrån aktuella rekommendationer. Att förändra sina vanor för en hälsosammare livsstil kan vara en utmaning, där många upplever hinder på vägen. Föredraget tar därför även upp erfarenheter från hälsofrämjande insatser med exempel på hur man med enkla medel kan förändra vanor för en hälsosammare livsstil.

Andreas Nilsson är universitetslektor och forskare på hälsovetenskapliga institutionen vid Örebro universitet. Inom forskargruppen "Primärprevention, fysisk aktivitet och matvanor" bedriver han forskning kring hälsofrämjande insatser med syfte att förebygga ohälsa via ökad fysisk aktivitet och goda matvanor.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

För mer information, kontakta Lovisa Olsson
070-363 95 17

Torsdagen den 26 september kl. 10.00-12.00 (Obs tiden)

Anton Bruckner – den osannolike symfonikern

I år firar vi att det är 200 år sedan kompositören Anton Bruckner föddes: denne udda men enastående fågel i 1800-talets musiklandskap.

På sin egen tid beundrades han som virtuos organist, och som lärare och kompositör av kyrkomusik. Desto mera missförstådd, hånad och motarbetad blev han när han beslöt sig för att omsätta Richard Wagners musikaliska ideal i elva grandiosa och självutlämnande symfonier. Idag är de dock självklara hörnpelare i alla stora symfoniorkestrars repertoar.

Måns Tengnér ger ett porträtt av Bruckners liv och verk i och omkring 1800-talets Linz och Wien, som vanligt rikligt illustrerat med både bilder och klingande videoklipp.

Måns Tengnér är musikvetare, journalist, föreläsare, körsångare, musikreseledare med mera. Han ger ofta musikföreläsningar för bland andra Senioruniversitet och Kungl. Filharmonikernas vänner och medverkar regelbundet i Musikrevyn i P2 i Sveriges Radio.

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

Lokal: Kulturkvarteret, Samklangen 4 vån., Fabriksg. 4

Min. 25, max. 50 deltagare
Kostnad: 150 kr

För mer information, kontakta Katarina Sondell
070-516 35 75

Onsdagen den 23 oktober kl. 14.00-16.00

Landet utanför - ett land utanför ett krig ?

Hösten 1939 trodde många att Sverige skulle klara sin neutralitet på samma sätt som under första världskriget. Ransoneringskort delades ut, den illa utrustade svenska armén mobiliserades, kommunister internerades och riksdagen började förbereda grundlagsändringar för att begränsa tryckfriheten.

I centrum av berättelsen står striderna om eftergiftspolitiken mot Tyskland. Men runt de ledande politikerna, militärerna och diplomaterna vävs en fängslande skildring av livet i det neutrala Sverige.

Svenskarna går på bio och restaurang som aldrig förr, äktenskap och barnafödande ökar och författarna debatterar om litteraturen har en plikt att göra beredskapstjänst. Samtidigt har krigsåren förändrat Sveriges invånare. Med de danska judarnas flykt hösten 1943 sjunker insikten på allvar in om att nazisterna är på väg att utplåna Europas judar. Det stoppar dock inte Sverige från att exportera järnmalm och kullager till Tyskland i utbyte mot kol. När USA hotar att bomba SKF i Göteborg ställs frågan om svensk neutralitet på sin spets...

Henrik Berggren berättar utifrån sin trilogi om Sverige under andra världskriget.

Henrik Berggren är historiker och journalist. Han har varit kulturchef och ledarskribent på Dagens Nyheter men också skrivit en rad historiska verk, bland annat "Dag Hammar-skjöld: att bära världen", som Henrik berättade om här på ÖSU för ett par år sedan.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

För mer information, kontakta Synnöve Borup
070-302 25 72

Onsdagen den 20 november kl. 14.00-16.00

Landshövding och civilområdeschef i de perfekta stormarnas tid

Sveriges län har en mycket lång historia, de skapades av Axel Oxenstierna redan 1634 för att säkerställa att nationella mål uppnås inom olika sektorer som försvar, skatteindrivning och kommunikationer. Länen fungerar som en brygga mellan den nationella regeringen och de lokala kommunerna och ska möjliggöra förvaltning som gynnar både den lokala befolkningen och landet som helhet.

Civilområden bildades så sent som 2023 för att bättre samordna arbetet att säkerställa att samhället kan fortsätta att fungera även under kraftigt störda förhållanden och ytterst i krig.

Landshövding Lena Rådström Baastad kommer att berätta om båda dessa uppgifter, inte minst om arbetet med att bygga upp civilförsvaret.

Lena Rådström Baastad är landshövding i Örebro län sedan den 1 mars 2023 och har ett förordnande fram till och med den 28 februari 2029. Hon är också chef för ett av Sveriges sex civilområden, Mellersta civilområdet.

Lena Rådström Baastad var tidigare socialdemokratisk politiker och ordförande i kommunstyrelsen Örebro under åren 2006-2016. Under åren 2016-2021 var hon partisekreterare för Socialdemokraterna och hon var även riksdagsledamot 2018-2021. Hon har en filosofie kandidatexamen från Örebro universitet med inriktning arbetsliv/HR.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24

Min. 25, max. 100 deltagare

Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

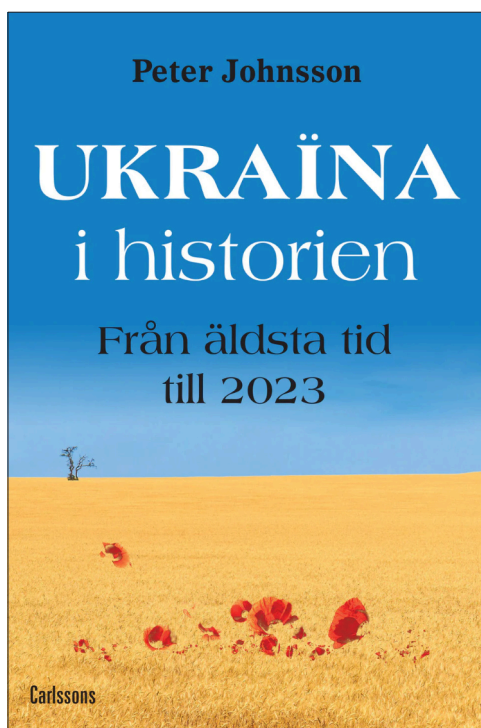
Anmälan/betalning via vår hemsida orebro.su.se, se sid. 3.

För mer information, kontakta kontakta Ulf Jorner,
070-661 66 55

Onsdagen den 27 november kl. 14.00-16.00

Ukrainas historia är inte Rysslands

Den första utgåvan av boken om Ukraina publicerades 2015 och slutade med orden att om västvärlden fortsätter att förhålla sig så passivt som det gjorde när Putin annekterade Krim så kommer Europa snart att

befinna sig i ett stort krig. I februari 2022 var det europeiska kriget ett faktum. I den andra utgåvan från 2023 ägnas ett nyskrivet kapitel åt Vladimir Putins specifika storryska ideologi.

Peter Johnssons föreläsning har rubriken "Ukrainas historia är inte Rysslands". I den kommer han att tala om landets äldsta historia och anknytningarna till svensk historia genom århundraden, om

landets egen kultur och återkommande försök att bilda en självständig stat samt inte minst om den koloniala förtryckarpolitik som Ryssland fört mot Ukraina under århundraden och som enbart under det vi kallar mellankrigstiden kostade miljontals ukrainares liv. Det är enbart genom att förstå såväl Vladimir Putins storryska ideologi som Ukrainas egen historia, eget språk och egen kultur som man kan förklara det fruktansvärda krig som pågår i Ukraina och som idag hotar fred i hela Europa.

Peter Johnsson har varit utrikeskorrespondent i Östeuropa i 40 år med Warszawa som fast bas. Han har därvid jobbat bland annat för Göteborgs-Posten och Finlands svenskspråkiga radio och TV. Under denna tid har han bevakat samtliga länder i Östeuropa inklusive de baltiska länderna, Belarus och Ukraina sedan Sovjetunionens sönderfall 1991. Han är i grunden historiker och författare till flera böcker däribland Ukraina i historien och senast Förintelsen i Tysklands historia.

Lokal: Frälsningsarmén, Kungsgatan 24
Min. 25, max. 100 deltagare
Kostnad: 150 kr inkl. em-fika

Anmälan/betalning via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

För mer information, kontakta
Peter Thermaenius
070-631 44 26

Onsdagen den 16 oktober kl. 14.00-16.00

Besök på SCB – Statistiska Centralbyrån

- Bakgrund, framväxt och nutid för en stor arbetsplats i centrala Örebro.

Vid sidan av en omfattande statistikproduktion där ny statistik offentliggörs på daglig basis är SCB inne i en fortlöpande omställning av sin verksamhet. Statistiken behöver anpassas utifrån omvärldens förändringar och verksamheten till den digitala teknikens möjligheter.

Foto: Bengt Löfstrand

1700-talets befolkningsstatistiska projekt, Tabellverket, kom sig av en önskan att skaffa sig bättre kunskap om landets befolkning. Uppgifterna om befolkningen som sammanställdes i varje socken skickades in till centrala myndigheter i Stockholm.

1858 bildades Kungliga Statistiska centralbyrån och sedan 1970-talet finns SCB även i Örebro.

Sverige började föra statistik över befolkningen redan 1749. Första gången vi räknade fram folkmängden blev den knappt 1,8 miljoner. Det var mycket lägre än vad statsmakterna hade hoppats på. I dag vet vi, tack vare befolkningsstatistiken som SCB tar fram, att vi 2023 var över 10,5 miljoner personer i Sverige.

SCB:s befolkningsstatistiker ger dig en inblick i folkmängden och befolkningsförändringar till exempel födda, döda och in- och utflyttade.

Mikael Schöllin, stabschef på SCB tar dig med på en beskrivning i hur SCB har arbetat, vad de står inför nu och hur de ser på framtiden.

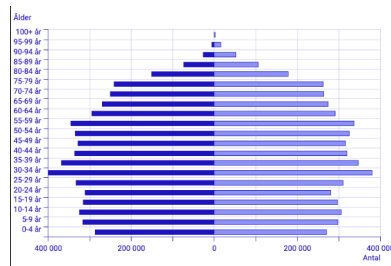
Samling: SCB, Åkullegatan 14, kl. 14.00

Min. 15, max. 37 deltagare
Kostnad: 100 kr inkl. em-fika

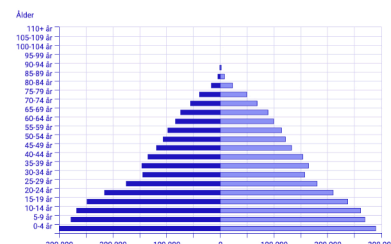
Anmälan/betalning senast 9 oktober
via vår hemsida orebrosu.se, se sid. 3.

Foto: Bengt Löfstrand

Befolkningspyramiden år 2023/SCB

Befolkningspyramiden år 1900/SCB

För mer information,
kontakta Åke Olofsson,
070-636 60 55

Onsdagen den 13 november - heldag

Stockholm - Nordiska museet & Riksdagen

Vi ankommer till Nordiska Museet på Djurgården där vi får fika efter bussresan. Sedan har vi god tid på oss att utforska den nya utställningen *Nordbor - livet i Norden genom 500 år och fyra årstider*.

Klockan 12.00 beger vi oss med bussen till riksdagshuset för lunch där och en eftermiddag i demokratins högborg.

En av Örebros riksdagsmän, *Hans Eklind* (KD), har utlovat en presentation av hur det praktiska riksdagsarbetet fungerar. Därefter guidas vi genom riksdagshusens många vackra salar och gångar. Där finns mycket att se på och ta del av!

Du får resa med vår fina buss, fm fika, museibesök, lunch och riksdagsguidning.

Allt till en kostnad av 950 kr.

Samling: ICA Parken, Adolfsberg kl 07.30 eller Hamnplan kl 07.45.

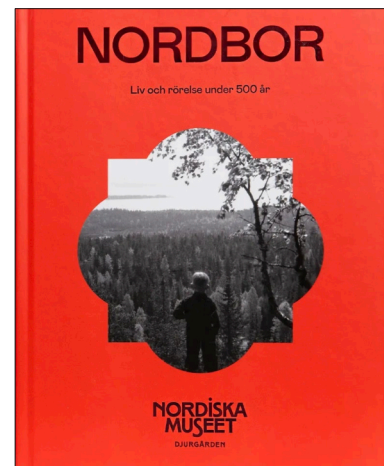
Hemresa ca 15.30. Åter i Örebro ca kl 18

Min. 20, max. 25 deltagare

Bindande anmälan, se sid. 3, senast 13 oktober. V.g. ange önskemål om specialkost. Avgiften återbetalas endast vid sjukdom och med läkarintyg.

För mer information, kontakta Åke Jöneby 070-569 97 99 eller Åke Olofsson 070-636 60 55

Teknisk arrangör: Mullhyttans Buss.

Söndagen den 17 november - heldag

Wermland Opera i Karlstad

Wermland Opera ger musikalen *Flowers for Mrs Harris* - en charmerande historia om den strävsamma och älskvärda städerskan Mrs Ada Harris som en dag, när hon städar hos en välbärgad dam, får syn på en bedårande klänning – en haute couture av Monsieur Christian Dior.

Hämförd av uppenbarelsen beslutar hon sig för att spara varje penny och pund för att få råd att köpa en egen Diordröm. Beslutet för henne med på en livsomvälvande resa - från efterkrigstidens dystra kullerstengator i London till Paris magnifika avenyer. När Ada Harris

Wermland Operas Stora scen finns på Karlstad Teater byggd 1893
Foto: Bengt Löfstrand

slutligen anländer till huset Dior på 30 Avenue Montaigne Paris, förvandlas hennes enkla tillvaro på det mest oväntade sätt. Det visar sig snart att det hon når längs vägen, i sin längtan efter skönhet, är mycket mer och djupare än en dyrbar klänning från Dior.

Flowers for Mrs Harris - en musikal av Richard Taylor och Rachel Wagstaff, baserad på den amerikanske författaren Paul Gallicos novell *Mrs Harris Goes to Paris* från 1958 - är berättelsen om hur mod, vänlighet och osviklig omsorg om andra till

slut belönas. Den är en hyllning till alla obemärkta hjältinnor där ute som ännu inte vet hur extraordinära de egentligen är.

För regi står Niklas Riesbeck som tidigare regisserat *Titanic - the Musical* på Wermland Opera. I titelrollen ses *Cecilie Nerfont Thorgersen*.

Bindande anmälan, se sid. 3, senast 17 oktober.

V.g. ange önskemål om specialkost.

Samling: Hamnplan kl. 11.00 eller
ICA Parken Adolfsberg kl. 11.15

För mer information,
kontakta
Åke Jöneby 070-569 97 99

Hållpunkter: Lunch på Värmlands Museum kl. 12.45
Föreställningen börjar kl. 15.00
Hemkomst ca kl. 19

Teknisk arrangör:
Mullhyttans Buss.

Kostnad: 995 kr inkl. resa, lunch, biljett på första parkett.
Avgiften återbetalas endast vid sjukdom och med läkarintyg.
Min. 35, max. 45 deltagare

Kalendarium - översikt

Anmälan till samtliga aktiviteter görs på vår hemsida orebrosu.se

Första anmälningssdag är måndagen den 17 juni. Om du inte har tillgång till anmälan via vår hemsida, ring Folkuniversitetet (FU) 019 - 760 32 34, som öppnar kl. 9.00.

Augusti

Tis	27	Läsecirkel Zoom, start	sid. 11
Ons	28	Läsecirkel onsdag, start	sid. 11
Fre	30	Läsecirkel fredag, start	sid. 11

September

Ons	4	Månadsmöte: <i>Hans & Kristina Rutberg</i> : I Ferlins fotspår	sid. 4
Mån	9	Fackbokcirkel Lindesberg, start	sid. 10
Tis	10	Utflykt: <i>Fredric Skargren</i> : Skulpturvandring i Stadsparken	sid. 8
Tor	12	Filmcirkel, start	sid. 14
Mån	16	Fackbokcirkel Örebro, start	sid. 10
Tis	17	Konst 1 - Samtidigt, på en helt annan plats ..., start	sid. 9
Ons	18	Föredrag: <i>Andreas Nilsson</i> , Livsstilens betydelse för ett hälsosamt ...	sid. 15
Tor	19	Tittarcirkel, start	sid. 14
Tis	24	Konst 2 - Fantastiska fantasier, start	sid. 9
Tor	26	Föredrag: <i>Måns Tengnér</i> , Anton Bruckner - den osannolike symfonikern	sid. 16

Oktober

Ons	2	Månadsmöte: <i>Claes Möller</i> , "Ursäkta vad sa du?", Om hörsel, ...	sid. 5
Tis	8	Musikcirkel, En musikalisk resa vid tre tillfällen, start	sid. 12
Ons	16	Utflykt: Besök på SCB - Statistiska Centralbyrån	sid. 20
Ons	23	Föredrag: <i>Henrik Berggren</i> , Landet utanför - ett land utanför ett krig?	sid. 17

November

Ons	6	Månadsmöte: <i>Maria Jansson</i> , Med och mot: Kvinnors krav, ...	sid. 6
Ons	13	Bussresa : Stockholm - Nordiska museet och Riksdagen	sid. 21
Sön	17	Bussresa : Wermland Opera i Karlstad	sid. 22
Ons	20	Föredrag: <i>Lena Rådström Baastad</i> , Landshövding och civilområdeschef ...	sid. 18
Ons	27	Föredrag: <i>Peter Johnsson</i> , Ukrainas historia är inte Rysslands	sid. 19

December

Ons	4	Månadsmöte: <i>Magnus Lodefalk</i> , AI och framtidens arbetsliv	sid. 7
-----	---	--	--------

Avs. Örebro Senioruniversitet, c/o Folkuniversitetet, Drottninggatan 38,
702 22 ÖREBRO

Styrelsens ledamöter

Ordförande
Åke Olofsson
070-636 60 55

Vice ordförande
Lovisa Olsson
070-363 95 17

Sekreterare
Katarina Sondell
070-516 35 75

Kassör, programkatalogen
Bengt Löfstrand
070-344 93 33

Medlemsärenden
Åke Jöneby
070-569 97 99

Hemsidan
Gunnel Sunesson
019-14 26 53

Synnöve Borup
070-302 25 72

Ulf Jorner
070-661 66 55

Peter Thermaenius
070-631 44 26

Katri Ståhlacke
070-662 13 23

Värva ny medlem i höst !

Ny medlem betalar 200 kr och får fritt inträde till höstens fyra månadsmöten inkl. eftermiddagsfika samt möjlighet att anmäla sig till alla övriga aktiviteter som beskrivs i denna katalog.

Gå in på vår hemsida, orebrosu.se, välj *Bli medlem* och följ anvisningarna. Frågor? Kontakta medlemsansvarig Åke Jöneby, 070-569 97 99.

Örebro Senioruniversitet, c/o Folkuniversitetet, Drottninggatan 38, 702 22 ÖREBRO
Organisationsnr 802438-3062

Hemsida: orebrosu.se

E-post: orebrosenioruniversitet@gmail.com